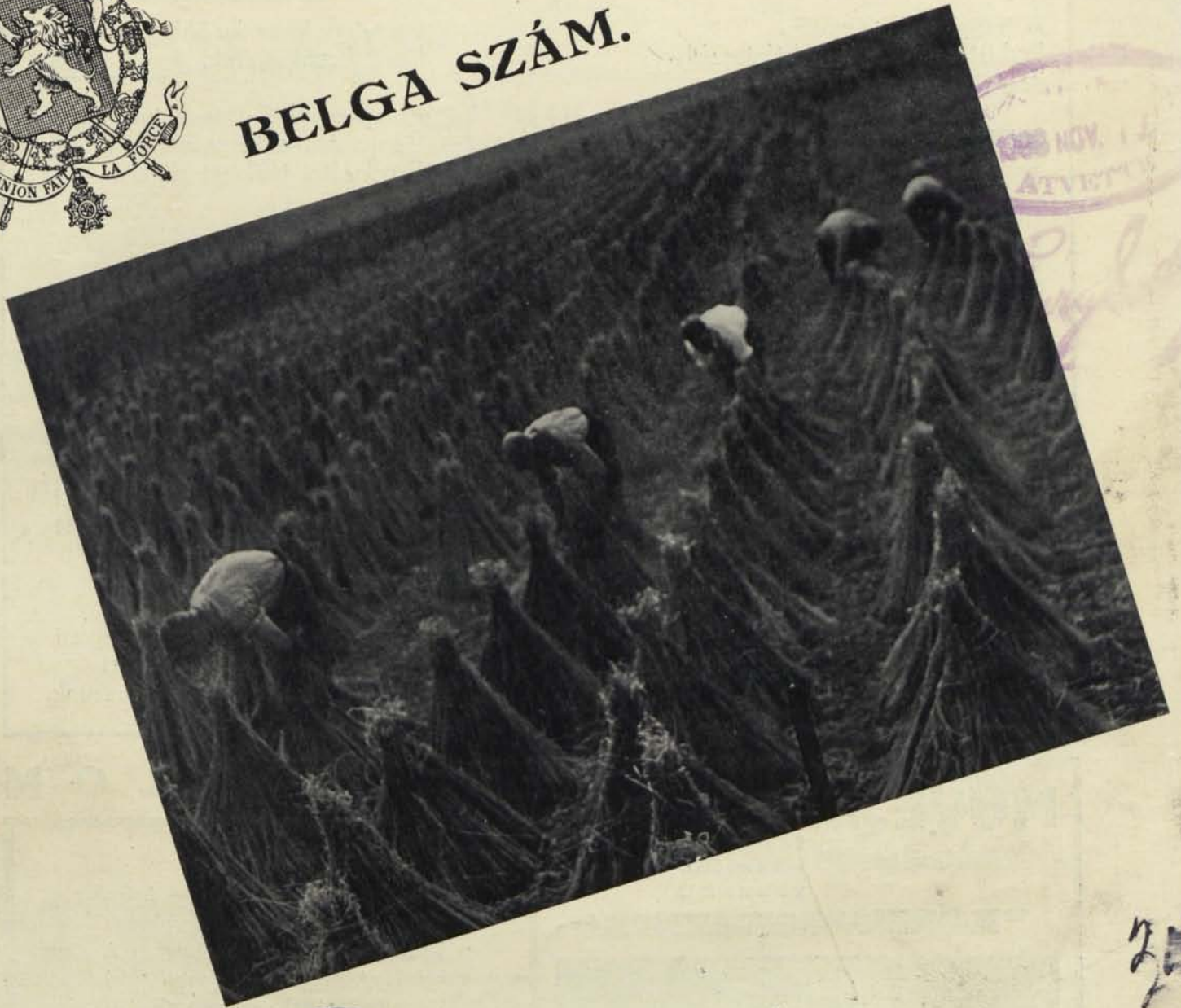

54281

11. SZÁM

BELGA SZÁM.

1936 NOV. 1
ÁTVET

27

foto

1936. NOVEMBER

50 FILLÉR

A nagyigényű amatőr
legbiztosabb és legfokéletesebb
negatív anyaga

Nagyításokhoz különleges fajta
Ilford brompapirok.

Magyar nyelvű prospektus díjtalan.
Bemutató a képviseletnél!
Exponálási táblázat díjtalan.

ILFORD- lemez, film és Leica-film
Extra finom szemcse!

HYPER- Utolérhetetlen minőség!

PAN Nem drágább
mint más gyártmány!

Beszerezhető a fotóüzletekben vagy a vezérképviseletnél!

F
EHÉR ÉS TSA.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Ilford negatív anyagra felvett
érdekes amatőr felvételeket
korlátolt mennyiségben veszünk.

MŰVÉSZI

fényképezésnél
páratlan előnyei
vannak a

"KORELLEREFLEXNEK"

Könnyen cserélhető tele-objektívek és hosszabbító tubusok
egészítik ki a felszerelést. —

Kapható 120.— P-től 312.— P-ig.

(Részletre is.) Kérje az **"F 23"**
árjegyzéket az egyedárúsítótól:

CHMURA IV. Ferenciek-tere 2. sz.

T A R T A L O M

Cikkek: A Foto ankéjtje. — J. Em. Borrenbergen: A művészi fényképezés Belgiumban. — C. J. Verhaeghe: A híd fényképezése. — Tolnai Miklós: Újdonság? Nem! — —t: Az ember néha elgondolkozik... — Schuszter Ferenc: Apró fogások. — M.: A Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségének negyedik nemzetközi fényképkiállítása. — Amatőr, dolgozz ki a felvételeidet önmagad!

Műmelléletek: Vonck H., Antwerpen: Csendélet. — Lahaye M., Antwerpen: Honvág. — Rivière M., Antwerpen: Pipacsok. — Van Dijck, Antwerpen: Fényfoltok. — G. J. Verhaeghe, Antwerpen: Vitorlás. — J. Em. Borrenbergen, Antwerpen: Kévék. — Burton H., Bruxelles: Vásár. — Léonard Misonne: Folyópart.

„FLOU-NET”

(L. Misonne szabadalom)

A szabályozható, tökéletes **lágyszűrő** előtét.

A felvételnél és nagyításkor egyaránt alkalmazható. Hatásában felülmúlja a legjobb lágyszűrő lencsét is. Kapható a jobb szaküzletekben és a vezérképviselőnél

GALACZ V.

Budapest, IV., Váci-utca 78/80. IV. em. 3.

Prospektus
díjtalan!

Ősszel is...

1. Teljesen szemcsementes!
2. Szűrő nélkül is helyesen adja vissza a tónusokat!
3. Rendkívül tág megvilágítási lehetőség!
4. Fényudvarmentes

OLYMPAN 17/10 DIN

FILM, LEMEZ

A MEGBÍZHATÓ JÓ MINŐSÉG MÁRKÁJA!

Vezérképviselő:

SALZER ENDRE

Budapest, V., Hold-u. 25. Telefon: 1-134-48

**FILMEK
LEMEZEK
PAPIROK**

OLCSÓN ELADÓ

1. Kontakt kopírozó gép 18x24 nagyságig, villanyvilágításra.
2. Kisebb alakú műtermi felvevő gép. Optika: Orthostigmat. Fényerő: F:12, gyutáv: 26 cm. Duplakazettákkal és szolid fémállvánnyal.

Kiváltképpen alkalmas egyesületek részére.

3. Előhívódoboz (tank) 9x12 lemezekhez.
4. Vágógép, 24x30 nagyságig

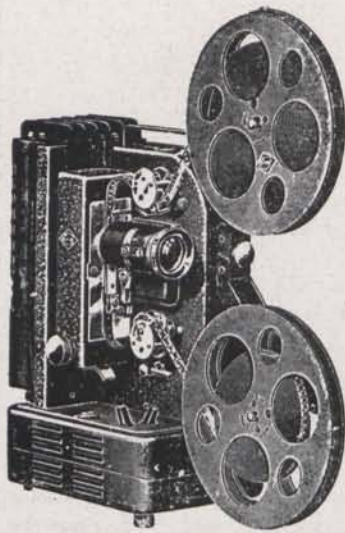
Cím és közelebbi felvilágosítás a kiadóhivatalban.

MEGNYILT

STILLER SÁNDOR
FOTOSZAKÜZLETE

I., ALAGUT-UTCA 4. (Krisztina-térenél)

**Ilford anyagok
állandó friss
raktára.**

AZ EUMIG INDEX kamarával a filmzés könnyebb, mint egy boxgéppel való fényképezés, mert a film helytelen megvilágítása ezen egyedül álló felvevőnél kizárt dolog, ezt a részét automatikusan elvégzi a beépített fotocella. Ami pedig a film árát illeti, tájékozásul álljon itt, hogy egy kb. 9 méteres film ára, fordító hívással együtt 4-5 pengő és másfél percig gyönyörködhet annak vetítésében, amikor és ahányszor kedve telik benne.

Eumig felvevőkamarák fotocellával (9,5 mm filmek részére)

Index kamara 1:2.8 fényerejű Meyer Trioplannal, beépített fotocellával P 365.—

EUMIG Grossraumprojektor (nagyterjesztményű vetítő) iskolák, klubok, termek stb. részére, cserélhető 35, 50 vagy 65 mm gyutávú Meyer Kinon I. optikával, 1:1,6 fényerővel, komplett felszereléssel, 2 darab 140 m. szuperorsóval, 250 Wattos izzóval és plafondlámpával, 8, 9,5 v, 16 mm filmek részére, egyaránt P 610.—

Dollina II. beépített távolságmérővel 1:2.9 Steinheil Cassar optikával és Compur zárral, 36 felvételre 24x36 normálkinofilmre ára csak P 196.—

Schneider Xenar 1:2,9 5 mm. optikával Comp. Rapid zárral P 256.—
Zeiss Tessar 1:2,8 5 mm. optikával Comp. Rapid zárral P 290.—
Schneider Xenon 1:2 4,5 mm. optikával Comp. Rapid zárral P 320.—

Mimosa

Mimosa-Patronok mindenféle kiskép készülékhez. Baldina, Contax, Dollina, Leica, Retiná-hoz alkalmas és utántölthető.

Mimosa Extrema és Mimosa Panchroma filmmel töltve ára P 4.60 és 4.70
Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Ortho P 3.—
Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Panchro P 3.50

VEZÉRKÉPVISELŐK:

SILBERER ÉS FORNÉT

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 16. SZ.

TELEFON:
1-276-23

**FOTO
SOMMER**
MŰVEKÉPÉSZETI VYAKÖVÉLET

MŰVÉSZIES NAGYÍTÁSOK
BUDAPEST, IX.
RÁDAY-U. 2.
gyors, gondos, olcsó
kidolgozás.

Hűvösebb, esős idő
A Meteorológiai Intézet jelentette:
VARIÁCIÓ IDŐJÁRÁS: GÉNK NYÍ-
LATTI, ENYHÉNYUGATI SZÉL- SÓR HE-
LYEN, KIVÁLT A DELJUTANI ES ESTI
SZÉLLET CSOROGT.

**Záporosó
zivatar**

Sárcipőt
NAGYKOVÁCSY-tól

IV., VÁROSHÁZ-UTCA 1-3-5
XI., HORTHY MIKLÓS-ÚT 39

AKAR JÓL ÉS KÖNNYEN
BOROTVÁLKOZNI?

H A S Z N Á L J O N

GOLF

PENGÉT!

Kicsinybani főelárusító:
Fischer Antal Fia
103 éves szaküzlet.
Budapest, VIII., József-körút 17

Vezérképviselőt:
GENESY ÉS PFANN
BUDAPEST, IV. FERENCIEK-TERE 3. I.

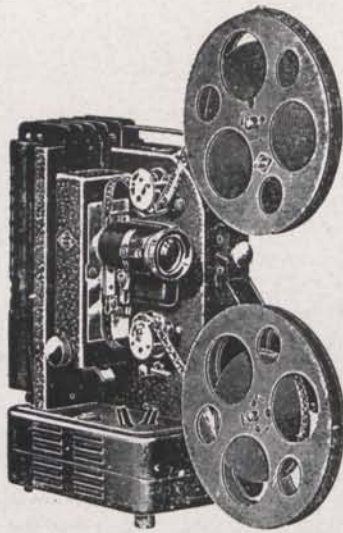
Hatschek Emil

**FOTO
OPTIKA
KINO**

*Andrássy út 13.
Erzsébet körút 38.*

1936. évi új árjegyzékem megjelent!!!

AZ EUMIG INDEX kamarával a filmezés könnyebb, mint egy boxgéppel való fényképezés, mert a film helytelen megvilágítása ezen egyedül álló felvevőnél kizárt dolog, ezt a részét automatikusan elvégzi a beépített fotocella. Ami pedig a film árát illeti, tájékozással álljon itt, hogy egy kb. 9 méteres film ára, fordító hívással együtt 4–5 pengő és másfél percig gyönyörködhet annak vetítésében, amikor és ahányszor kedve telik benne.

Eumig felvevőkamarák fotocellával (9,5 mm filmek részére)

Index kamara 1:2.8 fényerejű Meyer Trioplannal, beépített fotocellával P 365.—

EUMIG Grossraumprojektor (nagyteljesítményű vetítő) iskolák, klubok, termek stb. részére, cserélhető 35, 50 vagy 65 mm gyutávú Meyer Kinon I. optikával, 1:1,6 fényerővel, komplett felszereléssel, 2 darab 140 m. szuperorsóval, 250 Wattos izzóval és plafondlámpával, 8, 9.5 v. 16 mm filmek részére, egyaránt P 610.—

Dollina II. beépített távolságmérővel 1:2.9 Steinheil Cassar optikával és Compur zárral, 36 felvételre 24X36 normálkinofilmre ára csak P 196.—

Schneider Xenar 1:2,9 5 mm. optikával Comp. Rapid zárral P 256.—
Zeiss Tessar 1:2,8 5 mm. optikával Comp. Rapid zárral P 290.—
Schneider Xenon 1:2 4,5 mm. optikával Comp. Rapid zárral P 320.—

Mimosa

Mimosa-Patronok mindenféle kiskép készülékhez. Baldina, Contax, Dollina, Leica, Retiná-hoz alkalmas és utántölthető.

Mimosa Extrema és Mimosa Panchroma filmmel töltve ára P 4.60 és 4.70
Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Orho P 3.—
Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Panchro P 3.50

VEZÉRKÉPVISELŐK:

SILBERER ÉS FORNÉT

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 16. SZ.

TELEFON:
1-276-23

**FOTO
SOMMER**
FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLET

MŰVÉSZIES NAGYÍTÁSOK
BUDAPEST, IX.
RÁDAY-U. 2.
gyors, gondos, olcsó
kidolgozás.

My
Hűvösebb, esős idő
A Meteorológiai Intézet Jelenti:
VARIÁCIÓ IDGJÁRÁS: ELENK NYÍR
JATI ÉSZAKNYUGATI SZEL, SOK HE-
VÉN, KIVÁLT A DELUTANI ES ESTI
SÁBAN ZÁPORESÓ ES ZIVATAR
SÉKLET CSORNYEZ.

**Záporosó
zivatar**

Sárcipő
NAGYKOVÁCSY-tól

IV., VÁROSHÁZ-UTCA 1-3-5
XI., HORTHY MIKLÓS-ÚT 39

AKAR JÓL ÉS KÖNNYEN
BOROTVÁLKOZNI?

H A S Z N Á L J O N

GOLF

PENGÉT!

Kicsinybeni főelárusító:
Fischer Antal Fia
103 éves szaküzlet.
Budapest, VIII., József-körút 17

Vezérképviselőt:
GENESY ÉS PFANN
BUDAPEST, IV. FERENCIEK-TERE 3. I.

Hatschek Emil

**FOTO
OPTIKA
KINO**

*Andrássy út 13.
Erzsébet körút 38.*

1936. évi új árjegyzékem megjelent!!!

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLET

BUDAPEST, IV., SÜTŐ-U. 2

Deák Ferenc-tér sarok

TELEFON: 1-813-26

Olvassátok a „FOTO“-t!

Kérje

fotoszaküzletében

a „BERGMANN”
filmet, lemezt és papírt
A hűségért hűséget kap
mert a „BERGMANN”
anyagnál csalódás nem érheti

Vezérképviselő:

SINGER SÁNDOR

**Budapest,
IV., Irányi-utca 21-23.**

Telefon: 1-854-18.

Foto cikkek

frissen és olcsón kaphatók

Buchwald Bernát

fotoszaküzletében

Budapest VII, Wesselényi-u. 33

Állandóan friss nagyméretű (30×40
cm. is) brompapírok és lemezek
kaphatók!

Nézze meg a Belváros
legmodernebb fényké-
pészeti szaküzletét, ahol
rég avult gépét modern gé-
pre előnyösen átcserelelheti!

„FEHER OPTIKA”

lászter- és fényképezési cikkek szak-
üzlete megnagyobbított helyiségében
nagy felkészültséggel áll igen
tisztelt ügyfelei rendelkezésére

Budapest, IV., Múzeum-krt 2. T.: 1-421-81.

Hock és Kiss

precíziós műszerészek

Fényképezőgépek és
töltőtollak

szakszerű javítása

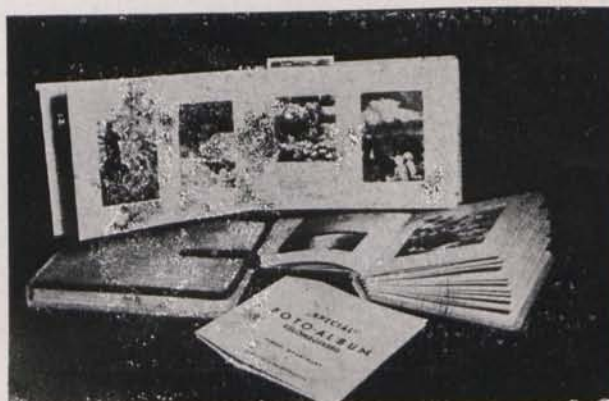
**Budapest, IV.,
Kossuth Lajos-u. 1**

(Ferenciek bazárában)

Telefon: 1-897-45

Műhelyünk elismert!

Forduljon bizalommal hozzánk!

„Special” fotoalbum **ujdonság** betölthető képek részére.
Kapható: **Mindel** albumgyártónál Budapest, VI. Sziv-utca 39/b sz.
Telefon: 1-271-46

Passepartout és keretet

Készíttessen

Lorenz-nél

Budapest, IV., Károly-körút 3

Telefon:
1-408-63

1936 NOVEMBER HÓ

foto

MEGJELENIK HAVONTA

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Egész évre 6 pengő

Félévre 3 pengő

Egyes szám ára 50 fillér.

Ausztriában 1 schilling

Csehszlovákiában 8 Kč

Romániában 40 lei

Jugoszláviában 12 Dinár

A PHOTO-CLUB ÉS A B. S. E. FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK ÉS A BP.
SZFŐV. VÍZMŰVEK FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV.,

Ferencz József-rakpart 17

Telefon: 1-825-88

Postafakarékpenztári csekksz. 27627

A „FOTO” ankétje

Bornemissza Géza

m. kir. iparügyi, kereskedelmi és
közlekedésügyi miniszter nyilatkozik a
„FOTO”-nak

Magam is amatőr-fényképész vagyok. Szeretek fotografálni és csak azt sajnálom, hogy nem bírok vele oly mértékben foglalkozni, mint szeretnék.

Az én fotografálásom inkább csak arra szorítkozik, hogy kedves útiemlékeket rögzítsek meg magamnak, ha valahol valami szépet, nekem tetszőt látok. Ezenkívül, — ami tulajdonképpen szintén nem más, mint kedves emlékek gyűjtése, — családi képeket is készítek. Igaz, hogy ezek a képek, — természetüknél fogva, — legtöbbször nem valók a nagy nyilvánosság elé, de a felvételkor sok örömet, — idővel pedig sok meleg, derűs visszaemlékezést szereznek nekem.

Habár a fényképezést a magam részéről csak ebben az irányban űzöm, — egy-egy szép, művésziesen elgondolt és kidolgozott fényképben el tudok gyönyörködni.

Őszinte örömmel tölt el az a tudat, hogy a magyar amatőr-fotografálás ma világviszonylatban is általános elismerésben és megbecsülésben részesül.

A művészi fényképezés Belgiumban

Nagyon megtisztelő volt a „Foto” szerkesztőségének hozzám intézett az a felhívása, hogy Belgium fotoművészeti mozgalmairól átfogó leírást adjak.

Mindjárt előlíróban meg kell említenem azt a tényt, hogy ez a mozgalom nálunk egyáltalán nem áll olyan magas színvonalon, mint Magyarországon.

A magyar művészfényképezők összefoglaló munkái, melyeket évek óta rendszeresen beküldenek az antwerpeni „Iris” nemzetközi karácsonyi kiállítására, általános csodálatot keltenek irányuk különlegessége, technikájuk gondossága, a motívumok változatossága által, melyekkel a magyarok „külön nemzeti jelleg”-et („couleur locale”-t) tudtak elérni.

Ilyen együttműködést, ilyen egyetértést Belgiumban egyáltalán nem lehet találni.

Vannak nekünk is az egész országban fotóegyesületeink; minden városban legalább egy, sőt némelyekben öt fotóklub is akad, amelyekben többé-kevésbé dolgoznak is. A legszorgalmasabb tagjaiknak munkáit évente ki is állítják, mások ismét a társ-egyesületek „Nemzeti kiállításain” vesznek részt és ugyanazokat a képeket ismételtelen is beküldik.

Külföldi nemzetközi kiállításokon a belga fotoművészek keveset szerepelnek. Ennek valószínűleg mai valutánk az oka. Ha az „American Photography” című évkönyvet forgatjuk, abban a nemzetközi szalonok elég szép számú belga résztvevőjét találjuk. De figyelembe kell venni azt, hogy magában Belgiumban évente legalább 5—6 nemzetközi kiállítást rendeznek és hogy ezeket a kiállításokat és az elfogadott képeket csaknem kizárólag Belgium szolgáltatja. Nagy kár, hogy gyakran több egyidejű kiállítás egymás útjában van és ezáltal veszít jelentőségéből. Aki ezeknek a kiállításoknak a katalógusát kölcsönösen összehasonlítja egymással, könnyen megállapíthatja, hogy melyek azok a kiállítások, amelyek körülbelül minden beküldött képet kiakasztanak és melyek azok, amelyek a bel- és külföldről beérkező képek nagy száma folytán kényszerülve vannak azokat egy kiállítótól kéthárom műre korlátozni, amiáltal a művészi fényképezésnek magasabb nivójú együttesét érik el.

Másrészt hazánkban a különböző nemzetközi kiállításoknak a rendezése, az egyesületek szor-

galmáról tesz bizonyosságot és egyúttal erős propagandaeszköz is a művészi fényképezés terjesztésére.

Teljes együttműködés a különböző fényképészeti egyesületek között eddigelé lehetetlennek bizonyult; e cikk írója sokat fáradozott ebben az irányban, de ezideig minden eredmény nélkül.

A külföldi kiállításokon, mint általában az egész világ fényképészeti megmozdulásában egy belga név tündöklök: a mi Leonard Misonne mesterünknek a neve, az ő egészen egyéni, Corrot-szerű tájképeivel, amelyekre ezer más között is rá lehet ismerni.

Nálunk, belgáknál, Misonne egészen elzárkózott fotóművész; Belgiumban számos éven át sem a hazai, sem a nemzetközi kiállításokon nem szerepelt, mert, mint mondotta, senki sem próféta a saját hazájában. Ezt a felfogását bővebben azzal indokolta, hogy belga körökben műveit nagyon különféleképpen ítélték meg, azokat sokan nem akarták fényképészeti produktumoknak elismerni. Az utóbbi két évben mindazonáltal Misonne felfogásában némi változás történt és néhány belga szalont már kitüntetett képeivel.

Misonne technikáját sokféleképpen lehet megítélni, de mindig kimagasló lesz feltétlen egyénisége, képeinek gondos felépítése és azok imponáló levegője.

Belgiumban különböző egyesületek kisebb lapjai mellett két főszerepet játszó szaklap van, az egyik francia nyelvű, a „Photo”, a másik flamand nyelven jelenik meg, „Photokunst” címen. Mindkettő illusztrált havi folyóirat.

Nézetem szerint a belga amatőrök nem olvasnak eleget; nagyon sokan vannak közöttük olyanok, akik azt gondolják, hogy a művészi fényképezés valami egészen egyszerű dolog; úgy vélik, hogy elég időnként meglévő negatívjaikat átnézni, a jobbakat ezek közül kiválogatni és azokról nagytásokat készíteni.

A komoly tanulmány és az energikus munka sokaknál hiányzik.

Mindazonáltal a fotókiállítások nagyon látogatottak (az „Iris” legutóbbi nemzetközi kiállításának Antwerpenben két hét alatt mintegy 71.000 látogatója volt) és minden kiállításon hallhatjuk, hogy: „milyen szép, milyen művészi az

ilyen fénykép! Én is meg fogom kísérlni, hogy ennyire vigyem."

De — sajnos — néhány nap múlva ezt a jószándékot a legtöbben már elfelejtik és legközelebbi kiállításra ismét csak közvetlenül az utolsó napokban készítenek gyorsan felvételeket, hogy az azokról ugyanilyen gyors tempóban készült másolataikat beküldhessék.

De szerencsére, nem valamennyi amatőrünk ilyen és nálunk is vannak lelkiismeretes fotómű-

vészek, akik mindent megtesznek a művészi fényképezés szolgálatában és kitartó munkájukkal példaképet mutatnak.

Ha az ilyen munkások száma idővel gyarapodni fog, akkor bizonyosak lehetünk abban, hogy a művészi fényképezés nem fog a külföld mögött elmaradni, amit a magam részéről teljes szívemből kívánok.

I. Em. Borrenbergen

A híd fényképezése

A fényképezésnek kétségtelenül nagyon hálás témája a híd. És pedig bármilyen híd. Akár a technika legújabb csodája az Albert-csatorna felett, akár a Niewporti zsilipek, vagy egy egészen egyszerű palló valamilyen elhagyatott árkon keresztül, Brügge város valamelyik hídja, mint a nagy csend jelképe a békés vizesárok felett, melyet ragyogó zöld búja fű árnyékol be, vagy egy vasúti híd, mint józan technikai alkotás, mely keményen és acélosan győzi le a természetet merész és vaskemény ökölrel.

Minden híd valamely célt szolgál, minden híd szimbólum. A jó amatőr ezt a szimbólikus jelleget kifejezésre is tudja juttatni, úgy, hogy fényképe túlnő a mindennapiságon, a jelentéktelen tájképen. A híd szétválasztott partokat, mély szakadékat köt össze, mocsarat hidal át. És mi mást cselekszik a fotóamatőr az egész világon és országunkban is? A fotográfus egyénisége munkájában jut kifejezésre. Ezek a felvételek azonkívül megismertetik a kívülállókka a mi tájainkat, a mi népünket. A fotószalónok és a folyóiratok közvetítik ezt a szellemi csereforgalmat.

És a „Foto”-nak ez a kezdeményezése is hivatva van hidat verni a tengermelletti flamand síkság és a középeurópai Magyarország között. Ilyen módon mindkét ország amatőrjei a jobb önmegismerésnek, a jobb megértésnek és Európa népei közötti jobb megbecsülésnek nagy áramlatában vesznek részt.

A híd mindenképpen hálás motívum. Hiszen több, mint csak annyi és annyi tonna cement és vas, vagy mint egy keskeny, ropogva hajladozó deszka, valamilyen árok fölött. Ezért erre a körülményre a mai időkben, az utazás és vándor-

lás idejében, különösen rá kell irányítanunk a figyelmet.

A híd rendszerint valamely folyó vagy csatorna két partját köti össze, vagy kis völgyet hidal át. Kézenfekvő tehát, hogy fényképünkbe a két partot és a vizet, vagy a völgyet is bele kell foglalnunk. Ha egy hidat túlközérről veszünk le, akkor erős elrajzolást kapunk. De ez a körülmény nem mindig hátrányos: ilyen felvételek kiemelhetik valamely építkezés nagyságát és hatalmas voltát. Ha a hidat távolabbról fotografáljuk, akkor azt természetes környezetében ábrázoltuk. Különösen kezdők ügyeljenek arra, hogy a fényképen ne legyen túlsok és hogy a híd vízszintesen kerüljön a képre. Ez ellen az utóbbi pont ellen sokat vétkeznek, valószínűleg jól sikerült „ferde” felvételek hatása alatt. Ilyen felvételek a perspektívának és a síkelosztásnak mesteri ismeretét tételezik fel.

Milyen gyakran látunk valamely hídról készült egyébként jó felvételt, amelyen a híd ferdén áll és oly lapos síkban fekszik, akár csak egy palacsintasütő.

Ha véletlenül vonat megy át a hídon, vigyázzunk arra, hogy a mozdony a kép szélébe ne ütközzék. Hagyjunk neki néhány centiméternyi helyet, hogy továbbmehessen. Emberek, vándorok, vagy kíváncsi nézők, kik a híd karfájához támaszkodnak, vagy halászok is, jó staffage-ül szolgálhatnak. De minden motívum főtémánknak: a hídnak legyen alárendelve. Két egyformán kiemelkedő motívum nincsen. Vagy az egyik, vagy a másik.

A hídnak valamely része is lehet tárgya jó felvételnek: például egy pillér, amely két ívet tart és lábával a rohanó árban áll. Különösen

tetszetős motívumokat szolgáltathatnak a függőhidak karcsú íveikkel, valamint a nagy hidak lámpái oldalról felvéve, különösen este, amikor égnek; és miért ne próbálkozzunk a fényképezésre legalkalmasabb viadukttal is? Mindezek pompás témái az amatőrnek.

Ellen és oldalfény a legalkalmasabb megvilágítás. Ha a nap a fényképező mögött áll, akkor minden vonal és sarok lapos lesz, akkor a kép maga is laposan fog hatni. Megfontoltan

kell tehát a munkához kezdenünk. Azok, akik homályos üveggel, vagy tükörrel dolgoznak, mindig előnyben lesznek azokkal szemben, akik a keresőre vannak utalva.

Ennek a cikknek nem annyira technikai tanácsadás a célja, mint inkább utalás a „híd” szimbólumának gazdag tartalmára. A híd kapcsolat. A fényképezés szintén az. Fotografáljunk tehát hidat is!

C. I. Verhaeghe

Újdonság? Nem!

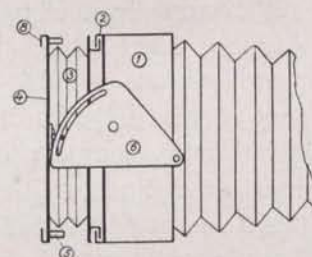
Az objektív mélységi élessége mindig a gyújtávolság és az objektív fényerejétől függ. Változtatni ezen a fényerő csökkentése nélkül nem lehet. A fényerő csökkentése nélkül mégis kaphatunk teljes objektívnyílással is olyan képeket, hol a mélységi élesség teljesen kielégítő. Előre bocsájtom azonban, hogy csak oly témájú felvételeknél, hol az előtérben kimagasló tárgyak nincsenek. Az olyan felvételeknél tehát, hol a kép főtémáját, ahol az előteret a virágos rét, vízfelület, sáros út, víztől csillogó aszfalt, kövezet, hó, vagy ezekhez hasonló, síkban fekvő tárgyak képezik, növelhetjük a mélységi élességet rekeszelés nélkül, vagy az objektív, vagy, ami még helyesebb, a homályos üvegkeret döntésével.

Az objektív döntése csak akkor ajánlatos, ha a használt objektív gyújtávolsága a lemez mérethez viszonyítva hosszú. Pl.: 6.5×9-hez 15 cm. Normális hosszúságú gyújtávolságnál az objektív döntése folytán lemezünk kiesne a használható képszögből, s életlen, elmosódott képet kapnánk. A homályos üvegkeret döntésénél ez nem történik meg és így inkább ezt ajánlom.

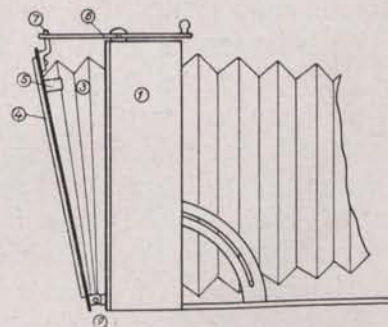
Mi a helyzet, ha nagy előtérrel akarjuk felvételünket elkészíteni? Vagy az előtér lesz éles, vagy a háttér, vagy le kell rekeszelni az objektívet, állványról fotografálni a hosszú expozíció miatt, vagy, ha mozgó alakok is vannak leendő képünkön, akkor a felvételt e miatt talán el sem készíthetjük, s talán a legszebb felvételtől — fájó szívvel — lemondunk.

Az előtérre állított objektív, a háttérre állítottal szemben, távolabb áll a homályos üvegtől. Ha tehát a homályos üveg azon részét, melyre az objektív a közelebb álló, tehát az előtér leg-

alsó részét a végtelenbe állított pontról elmozdítanók, távolítjuk az objektívtól, annyira, hogy az előtér legközelebbi pontja is élesen rajzolód-

Felülnézet

Oldalnézet

1. Fényképezőgép.
2. A gép kazetta-sínje.
3. A dönthető adapter bőr harmonikája.
4. Az adapter dönthető része.
5. Az adapter párhuzamos fekvését biztosító támasz.
6. A döntést végző excentrikus tárcsa.
7. A dönthető hátlapot mozgató csap.
8. Az adapter kazetta-sínje.
9. Csuklózás.

jon ki a homályos üvegen, a legközelebbi előtér és a végtelenben lévő tárgyakat rekeszelés nélkül is teljesen élesen kapjuk egyidejűleg.

Vonck H., Antwerpen:
CSENDÉLET.

Lahaye M., Antwerpen:
HONVÁGY.

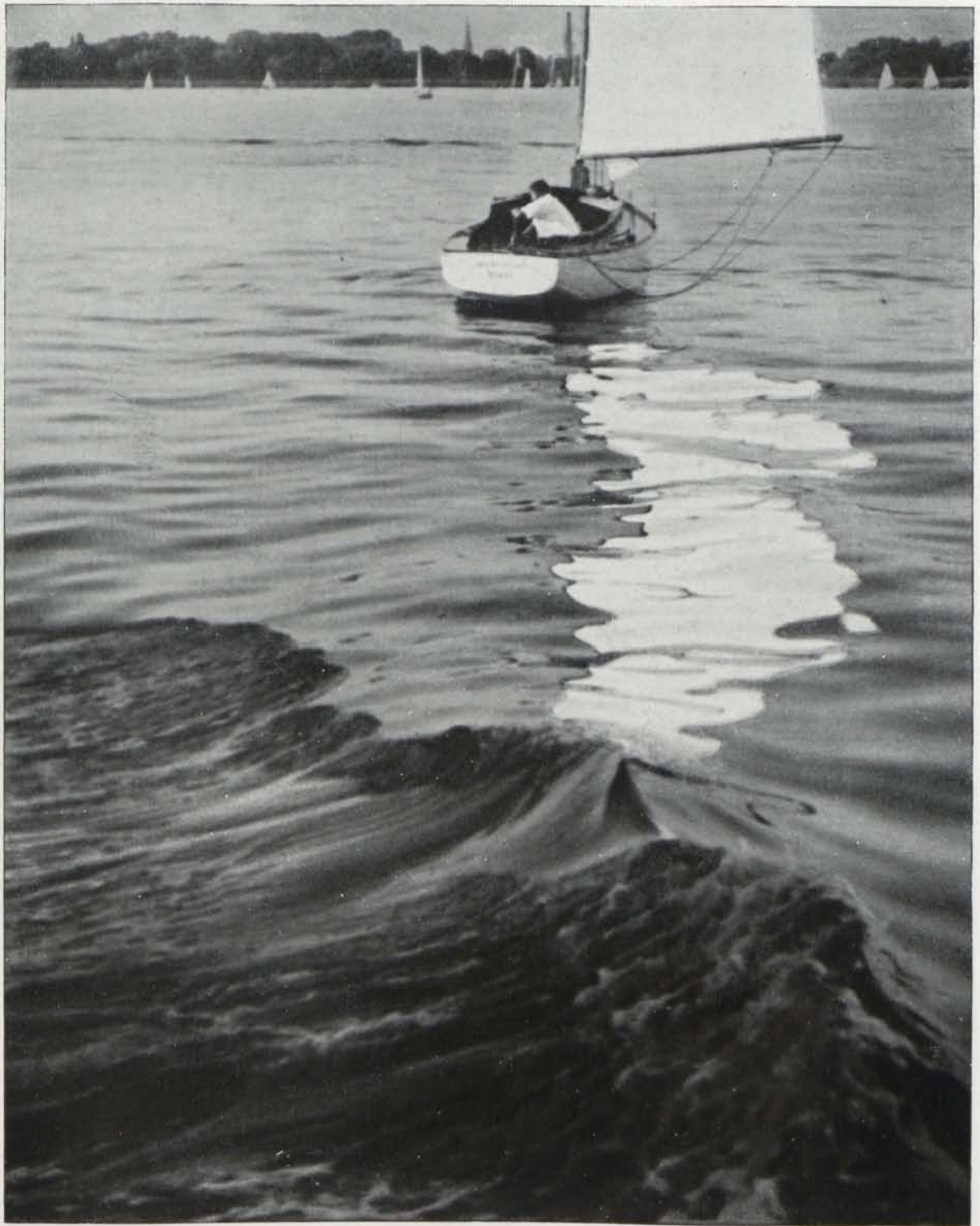
Rivière M., Antwerpen:

PIPACSOK.

Van Dijck, Antwerpen:

FÉNYFOLTOK.

G. J. Verhaeghe, Antwerpen:

VITORLÁS.

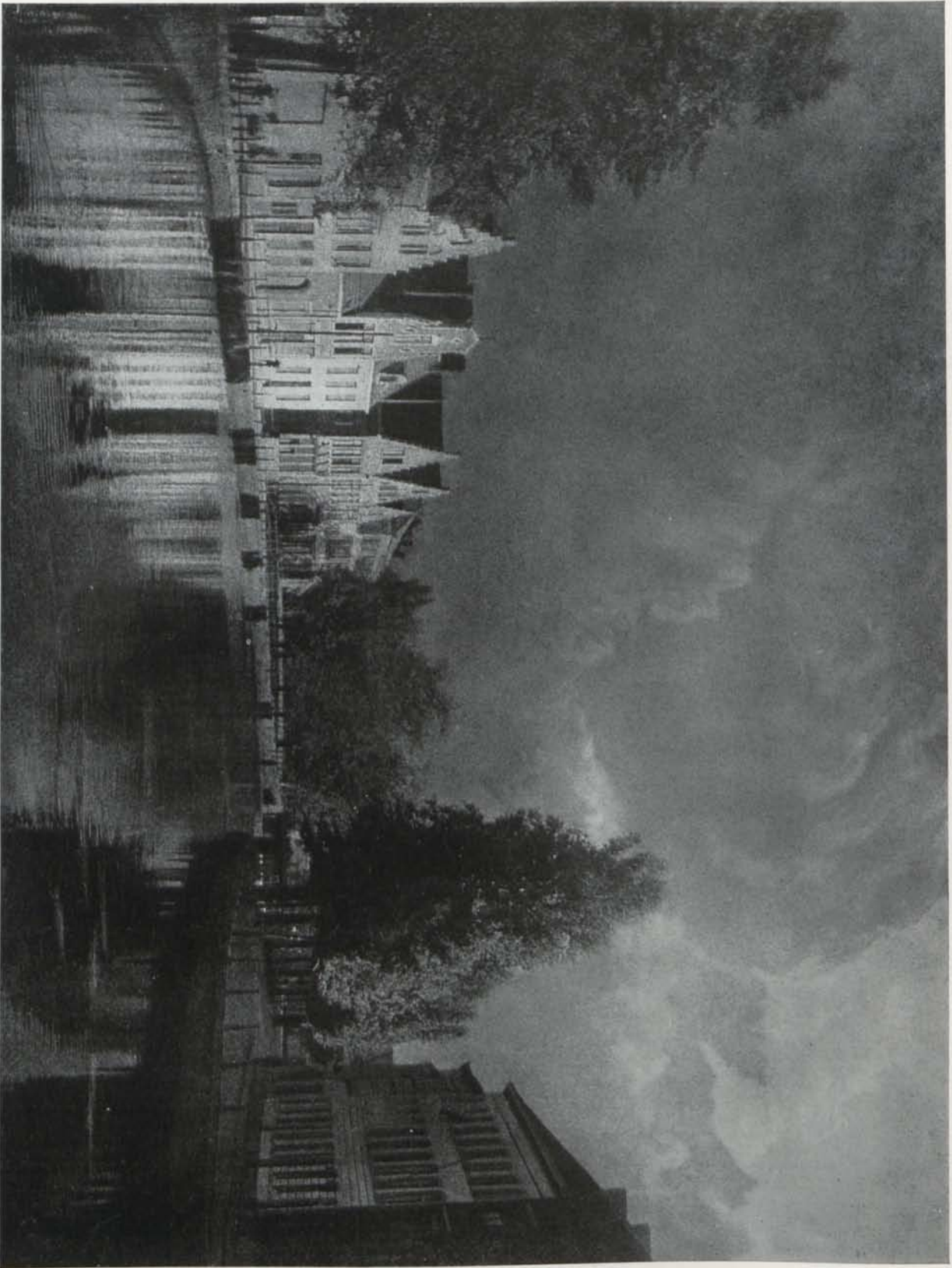
J. Em. Borrenbergen, Antwerpen:

KÉVÉK.

Burton H., Bruxelles:

VÁSÁR.

Léonard Misonne:
FOLYOPART.

A gyakorlati kivitele a dönthető adapternek igen egyszerű. Az egyidejűleg közölt két sematikus rajz világosan mutatja az egyes alkatrészek közelebbi pontját vetíti, s ez mindig a homályos üveg felsőrésze, anélkül, hogy a homályos üveg rendeltetését, s azok gyakorlati kivitelét kis technikai készséggel rendelkezve, könnyen megoldhatjuk. Precíz műhelyrajzot nem adhatok, mivel minden gép külsőleg másként van elkészítve és az egyes részek elkészítése esetleg másként alakulhat. A rajz után egyébként minden fotómechanikával foglalkozó szakember elkészíti. Az így elkészített adapter kazetta módjára bármikor kihúzható a gépből, s a gépen semmiféle átalakítást nem kell eszközölni. Házilag legkönnyebben megmunkálható fém az alumínium, összedolgozásnál csak szegecselni lehet (súlyesz-

tett szegecsekkel), finomfogú lombfűrészsel és reszelővel munkáljuk meg. A bőrkihúzatot szintetikonnal ragaszthatjuk fel a reszelővel felkapart fémre. Síma fémről száradás után lepattan.

A dönthető hátlappal felszerelt géppel való fotografálásnál ügyelni kell arra, hogy pontosan azt a kivágást állítsuk be keresőn, mint amelyet a homályosüvegen szemléltünk. A legkisebb eltérés a kép teljes életlenségét eredményezi. A nevem alatt közölt kép f:3-as nyílással, 7.5 cm gyújtávolságú objektívvel készült. A kép kétrészes lineáris nagyítás, s ennek dacára sem található azon életlenség. Rövid gyakorlattal kezelése elsajátítható és megszokottá válik, örömünk teljesebb lesz, mivel egy lehetőséggel többet nyújt ezen kis készülék a művészi fényképek készítésére.

Tolnai Miklós.

Az ember néha elgondolkozik...

VII.

Amatőr keskenyfilm vetítését néztük...

Tisztelt barátom, — az egyik amatőrfilmező, — egyebek közt így szólt hozzám:

— Ti, — „álló” fényképezők és mi, — „mozgó” fényképezők, — nem vagyunk egymásnak konkurrenciái. Bennünket, — fotografikus vonatkozásban, — ha úgy vesszük, — csupán az anyag, az emulzió köt össze.

Ezóta nem egyszer gondolkodtam el ezen a kijelentésen.

Az tagadhatatlan, hogy az „álló” és a „mozgó” fényképezésnek mások az eszközei, a lehetőségei, útjai. És a kettőnek más és más a hivatása is.

Az egyik, — az „álló”, — egy szempillantást, egy meglátást, egy hangulatot, valamely eseményben egy mozzanatot rögzít meg. A másik, — „mozgó”, — egy cselekmény, egy történés folyamatát, lejátszódásának egész láncolatát.

Ezért a filmezők dogmája szerint a filmfelvételnél nem fontos az artisztikum. A fontos az, hogy valami, — akármi, — történjen. Mozgás, élet, elevenség, lüktetés legyen benne.

Mikor az egyik filmnél — úgy emlékszem: egy osztrák amatőr munkája volt, — elragadtatással jegyeztem meg: „Oly szép, hogy minden egyes

kockája mint önálló „álló” kép is megállná a helyét”, — tisztelt barátom gyöngé vállvonással így felelt: „A mi szempontunkból éppen ez a fogyatékosága. Nincs benne folyamatos cselekmény.”

Az „álló” fénykép ilyen folyamatos cselekmény megörökítésére, — természeténél fogva, — alkalmatlan. Sőt ha a felvételen a mozgás bizonyos fokon túl kihangsúlyozódik, — ez a képen sokszor egészen groteszk hatást kelt és agyonüti a képet.

Láttam egy pillanatfelvételt. Parforce-lovas, a kuttyájával, amint árkonbokron át vágatnak. Hihetetlenül kifélicamodottaknak látszottak a lovas, a ló, a kutya tagjai. Az ember szinte felszisszent bele! Pedig mint felvétel tökéletes volt. Csakhogy ilyen mozdulatokat az emberi szem a mozgás villámgyors folyamata közben nem képes meglátni vagy felfogni úgy, mint a pillanatfotó és a fotografikus lemez. Ezért aztán azoknak a hatása a képen sokszor természetellenesnek tűnik elő.

Ezzel nem mondom azt, hogy az „álló” képnél a mozgás visszaadása okvetlenül zavaró. Ellenkezőleg! Lehet mozgás, — de ebben, a természetesség mellett, legyen plasztikus lendület. Valami megfelelő, szép vonalvezetés. Ez csak a javára van a képnek. Éppen úgy, mint ahogy például egy

lovas-szobornál, ha a ló lép vagy ágaskodik, — a hatás élénkebb, mint ha a ló csendesen, nyugodtan, mereven áll. Igaz, hogy a mű kifejezése vagy értelme vagy mondani-tudása is ehhez képest egészen más lesz.

Csakhogy valamiképpen nemcsak nem baj, hanem sokszor csak előny, ha az „álló” kép mozgást, — helyesebben: a mozgásnak bizonyos pillanatát, — adja vissza, — épp úgy a „mozgó” képek hatását és értékét is emeli, ha bennük nem csak éppen mozgás van, hanem artisztikum is.

Mindenesetre figyelembe kell venni, hogy annak a bizonyos „mozgó” felvételnek milyen a jellege?

Ha, — teszem fel, — a felvétel egy egyszerű jelenet vagy történet, — ha csak az esemény lejátszódásának a természetessége a fő, hogy a felvétel levetítésénél a szemlélőben az az illúzió támadjon, hogy annak az eseménynek a szemtanúja volt, azt maga is, mint jelen volt átélte: nem fontos, hogy a fotografus művészies hatásokra törekedjen, — legyenek ezek akár régies stílusúak, akár újszerűek. Sőt ezek a természetesség hatásának esetleg még a rovására is lehetnek. Elterelhetik a figyelmet magáról a cselekményről.

Ellenben az „álló” képnél a képnek vissza kell adnia alkotójának a lelkét. Azt a hangulatot, amelyet ő

a felvétele alkalmával érzett. Az ő saját érzését, hangulatát kell átplántálnia a nézőbe. Különben célját tévesztette.

Természetesen egészen más, ha a „mozgó” fényképező nem valami cselekményt fotografál, ahol a személyek járás-kelése, mozdulatai, cselekedetei viszik a főszerepet, hanem, — mondjuk például, — ha a kép, — mint nevezni szokták, — „természeti” fel-

vétel. Ahol a hangsúly a **tájképen** van és a mozgás csak a tájkép hatásának, a kép szépségének az emelésére szolgál. Ezt mindenesetre kiváltkép fokozza, ha a fényképező a saját meglátásait is bele tudja vinni a felvételébe. Itt már hálás szerep jut a fényhatásoknak, a motívumok csoportosítása, elhelyezése, kidomborítása által érvényesülő egyéniségének, ötletességének.

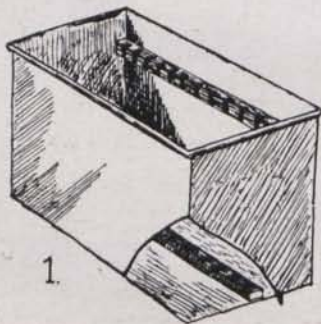
Ilyenkor aztán a „mozgó” fényképezőt már nem csupán az emulzió kapcsolja össze az „álló” fényképezővel, hanem az intuíció, amely, — nézetem szerint, — kell, hogy szerepet játszon mindazoknál, akik valami olyat akarnak alkotni, ami a szemlélőre hatást gyakoroljon és munkájukat az átlagosnál, a megszokottnál magasabbra, értékesebbre emelje föl!

—t.

Apró fogások

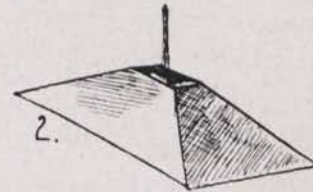
Kedves olvasóink sürgető kívánságára augusztusi számunkban nagyítót ismertettünk. Ez volt az oka annak, hogy a sötét kamra felszerelési tárgyainak ismertetéséről szóló cikkeinket meg kellett szakítanunk. Most a negatív anyagok és pozitív képek kimosásával kapcsolatos fogásokat ismertetjük.

Ha lemezre fotografálunk, akkor a lemez méreteinél mintegy 6 mm-rel szélesebb és 15—20 mm-rel magasabb belső méretezésű horganybádogdobozt készítettünk. A doboz felső oldala nyitott; hosszának megállapításánál minden lemezre 10 mm-t számítunk. Ezután három darab, kb. 5—15 mm keresztmetszetű kemény gumi szalagot vágunk ki a doboz hosszának megfelelően. (Ha ehhez szükséges kemény gumi lapunk nincsen, akármelyik rádióamatőr barátunk kisegít vele.) A gumi szalagokat 10 mm-ként széles fémfűrészszel befűrészseljük és az 1. számú rajz szerint a doboz két belső oldalára és aljára fel-

szegecseljük. Azt, hogy a bevágások egy síkba essenek, úgy biztosítjuk, hogy a három szalagot egyszerre vágjuk be. A doboz alsó részére kis csövecskét forrasztunk, hogy a víz alul lefolyhasson és a fenéken elhelyezkedő fixirnátron szemcséket magával vigye.

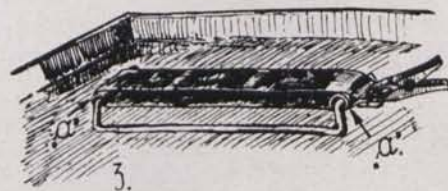
Rendesen sok bosszúságot okoz az, hogy a vékony sugárban a dobozba csurgó víz egészen finoman szétpermeteződik: félórai mosás után valóságos kis tócsa van a falikút vagy a mosdó körül. Ha mosódobozunkra a 2. számú rajz sze-

rint elkészített csonka gúla alakú bádogsapkát teszünk, akkor ezen a kellemetlenségen segíttünk.

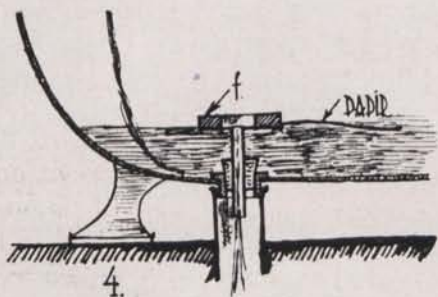
A filmek mosását akkor, ha áprilisi számunkban ismertetett tank-ban hívunk, legegyszerűbb magában a tank edényben eszközölni.

Azoknak, akik tálban hívnak, a kimosáshoz a 3. számú ábra szerinti módszert ajánljuk. A film

félhosszának megfelelően 4—5 mm átmérőjű rézhuzalból alacsony szánkát készítünk úgy, hogy meghajlítás közben az „a—a”-val jelzett részekben üveg, vagy kemény gumi csövet húzunk fel a szánkára görgőnek; így a film megsérülését megakadályoztuk. A szánkán átvett film két végét facsipesszel fogjuk össze, a film így bizonyos fokig kifeszíthető. Ezzel biztosítani tudjuk azt, hogy a film ne lógjon bele a tálba, mert akkor a mozgó vízben a tál fenekére rakódott homokszemecskékhez súrlódnék.

A nagyítások kimosásánál egyedül a fürdőkád jöhet számításba; de ennél az egyszerű kérdésnél is több feladatot kell megoldanunk. A víznek hozzávetőlegesen állandóan egy színben kell lennie a kádban, mert, ha az elfolyás nagyobb, mint a hozzáfolyás, úgy papírjaink a legjobb esetben pár perc múlva szárazon fekszenek, míg mi gyanútlanul várjuk a mosási idő leteltét. Rosszabb esetben a lefolyó részben, vagy egészben mintegy behúzza a papírt, s az megtörik, vagy eltömi a nyílást és akkor nem lesz meg a kellő vízcseré.

4. számú rajzunk fürdőkád keresztmetszetét mutatja. Parafadugóba helyezett 15 mm átmé-

rőjű cső van a lefolyónyílásban. A cső magassága biztosítja a vízmagasságot és a víz elfolyását. Papírnagyításunk beszívódását a lefolyócsőbe úgy akadályozzuk meg, hogy fagyűrűt teszünk a vízbe a túlfolyó cső köré. (A rajzon „f.”) A fagyűrűt ajánlatos alulról rászégezett ólomlemezével megterhelni, nehogy az a víz színén lebegjen és nehogy a papír a gyűrű alá sodródva azt esetleg felemelje.

Természetesen védekeznünk kellene az ellen is, hogy a kádba csurgó víz csobogása, ahogy mondani szokás, „a családi békét meg ne bontsa.”

Ilyenkor a modern technika minden raffinériájával megkent amatőr, tekintettel arra, hogy gumicsövet a laposra préselt vízcsapra nem húzhat, rövid töprengés után vastag cukorspárgát köt a csapra és azon engedi lecsorogni a vizet.

De vigyázat! Ezt a jól bevált spárga módszert a negatív-mosásnál kerüljük; az átázott spárgáról leváló textilszalacskák ugyanis könnyen kárt okozhatnak.

Schuszter Ferenc.

A Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségének negyedik nemzetközi fénykép kiállítása

A Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége október hó 24-én nyitotta meg negyedik nemzetközi fényképkiállítását. A különösen magas színvonalú kiállításon 28 nemzet 340 kiállítója 536 képpel vett részt, melyek a budapesti Vigadónak három nagy termét töltik meg. Már első, általános benyomásunkat kedvezővé teszi az, hogy a képek keretezés nélkül egyforma, ízléses kartonra ragasztva vannak felakasztva: ez a külsőség a kiállítás egyöntetűségét biztosítja.

Érdekes megállapítanunk azt, hogy a magyar kiállítókkal ellentétben a külföldiek — bár brómmezüst, illetve chlorbrómmezüst nagyításokon kívül más technikával készült képeket az idegenek között is csak nagyon keveset látunk — alig szerepelnek tükörfényes nagyításokkal. Úgy látszik, bele kell nyugodnunk abba, hogy a mai rohanó élet a sok időt, fáradságot igénylő brómolaj, vagy éppen gumi nyomásnak nem kedvez.

Részletezve a kiállításon szerzett tapasztalatainkat, az első teremben mindjárt az ameri-

kaiak nagyon szép kollekcója tűnik fel. **Brown P. Manning** két igen finom akttal, **Brownell Rovena** pompás kutya portréval, **Dorin V. Joseph**, valamint **George Karl** ugyancsak szép akt képekkel szerepelnek. Utóbbinak „Flight of Time” című képe — a térben mint egy lebegő női alak, mögötte úszó fátyollal — különös érdekes kompozíció. A kiállításokból és szaklapokból világszerte ismert **Hanna Forman** két képével — homokfalnak támaszkodva a messzeségbe néző öreg indián nő és egy a homokban fekvő nap-sütéses igen finom női akt, mindkét kép pompás bársonyos tónusokkal — ismét megmutatja, hogy a legelsőek között van.

Anglia képei nem maradnak el az amerikaiak mögött. Itt különösen és első helyen a „nagymeister” **Keighley Alexet** kell kiemelnünk, kinek nevét minden amatőr, aki a művészi fényképezéssel behatóbban foglalkozik, világszerte jól ismeri. Most kiállított négy képével, de különösen a „The River bed” cíművel — amely aranyérmét kapott — újból megmutatta, hogy a leg-

elsők között is első helyen van és hogy művészetének olyan fokát érte el, amelyről további emelkedés már alig lehetséges. A londoni **Yvonne Studio** „Hébe” című képe kiválóan finom női akt, „Diana” című portréja pedig nagyon érdekes női arckép. **Shmith Athol** női félaktja bronzérmes kapott. A képet kissé beállították, mesterkéltnek találjuk.

Ausztria kiállítói közül **Karplus Albert** „Hullám”-ja a napfényben szikrázó vízcseppekkel nagyon szép, bravúros felvétel. Ezüstérmes kapott. **Neumüller M.** „Ausfahrt des Fischers”, valamint a kiállításokból és folyóiratokból nálunk is jól ismert **Clodi-Titze Helene** „Feiertagstille” és „Morgensonne” című képeit említjük még meg.

Belgium kiállítói közül az egészen külön, magas klasszisztikus világhírű öreg mesternek **Misonne Leonardnak** nevét kell kiemelnünk, aki három pompás olajnyomatát küldte el; a ködös, esős, párás hangulatnak felülmúlhatatlan nagy mestere.

Csehszlovákia kollekciónak **Hübner Herbert** szép kutya portréját, **Kassai Zoltánnak** „Friss hírek” című képét (annak idején a „Rolleiflex” magas nivójú pályázatán az első díjat vitte el), **Kulcsár Magyar Gyula** viruló szépségű, csillogó szemű leány portréját említjük meg; **Solt Oszkár** „Eislaufachter” elnevezésű képe a háttérben tovasikló korcsolyázóknak jégbekarcolt nyolcasával bravúros felvétel, míg „Kapriolen” című képe a játékos kedvvel egymásnak ugró két kecskebakkal a „Blickfotografie” remeke.

Egzotikus vendégeink közül az indiai **Nalawallát** és **Unwallát** (nagyon szép öreg, fehér szakállas férfi portréja), végül a japán **Nakayama Shoickit** emeljük ki. Utóbbi egy nagyon érdekes japán női arcképpel szerepel.

Az utóbbi időben erősen feltörő **Jugoszlávia** feltűnően szép kollekciónak mutat be. **Grom Srecko** „Gewitterstimmung”, **Kocjancic Oszkár** „Träumerei”, a már eddig is ismert, de folyton javuló **Kornic Ante** „Sky Paradies” (ezüstérmes kapott) című képeit emeljük ki, megjegyezve, hogy nekünk jobban tetszett utóbbinak „Im Nebelschleier” című képe, az előtérben havas háztetővel, háttérben ködbevesző templom tornyával. **Szabó Marijan** két képe, de különösen romantikus „Wasserfall”-ja igen szép.

A Lengyel Czerny Erward Person-eljárással készült ruthén paraszt-arcképe folthatásban rendkívül érdekes.

Fel kell említenünk a **monacói Tournay J.** „Voileé” című fátyolos ülő női aktját; vonalvezetése, beállítása elsőrangú. Ezüstérmes kapott.

Németország 16 képpel szerepel. **Aufsberg Lala** három szép képe közül ki kell emelnünk a „Frühling” címűt, amely megmutatja, hogy a művész igénytelen témából is milyen szépet tud alkotni. Nagyon szép **Eberhard von Arenberg hercegnő** „Venedig” című képe.

A román Gárdos Oscar dr. „Gainai leányvásár” című életteli, mozgalmos képe nagyon jó.

Subtilisan finom a zürichi **Lüdin Emil** „Boulevard Café” című képe, kávéház ablakánál asztal mellett ülő fiatal párral. Az utca felé fotografált kép az üvegtáblán keresztül mintegy árnyékszerűen mozgó utcai életet pompás természetességgel ábrázolja. Aranyérmes kapott. A svájciak kollekciónak ki kell emelnünk még **Tott Heinrich** Misonne-szerű kompozícióját a sáros úton szekere mellett ballagó földművessel.

Hazai mestereink közé elsősorban a versenyen kívül kiállító **Balog Rudolfot**, **Boróczi Rezsőt**, **Kankovszky Ervint**, **Ramhab Gyulát**, **Szöllősi Kálmánt** és **Vadas Ernőt** kell kiemelnünk. Ezek a nevek nem csak nálunk, de — nyugodtan mondhatjuk — az egész világ fotóamatőrjeinek körében is mint a fényképezés nagymesterei ismeretesek, akik állandóan szerepelnek nemzetközi kiállításokon és azokból alig jönnek haza díjak nélkül. Most kiállított képeik is egészen elsőrangú teljesítmények. **Balog** „Kis szakasz” című képe — hóesésben felvett villamoskocsi a várakozó tömeggel — technikailag is nehéz feladat bravúros megoldása. Nagyon kedves, derűs falusi életkép **Ramhabnak** „Teréz csibékkel” című képe. Önkénytelenül is mosolyognunk kell, ha nézzük. **Szöllősi Kálmán** „Tavaszi allegória” című képe, három úgy öltözkékében, mint mozgásában végtelenül bájos fiatal női alakokkal, számtalan folyóiratból ismeretes, ezzel a képpel Amerikában is nagy sikere volt. **Székely György dr.** „Délután” című pompás napsütéses utcai jelenetét a zsűri aranyéremmel díjazta. Úgy kompozícióban, mint tónusaiban elsőrangú munka.

Sajnos, helyszűke folytán nem foglalkozhatunk a magyar kiállítókkal olyan részletesen, amint azt szeretnénk volna. Ezért kénytelenek vagyunk arra szorítkozni, hogy a már felsoroltakon kívül **Angyalfi Andor**, **Aszmann Ferenc** — kinek hortobágyi ménese széles körben ismert elsőrangú kép — **Boldog Pál** („Virágos Budapest”-je nagyon szép), **Buza Gábor**, a kitűnő **Csörgeő**

Tibor dr. („Karikajáték” című képe a játszó két leányalakkal elsőrendű), **Diebolt Károly** („Erdei napsütés” című képe különösen fényhatásában pompás), **Elek József** („Szomjúság” című képét kell megemlítenünk), **Gyórfy Lajos** („Modern csendélet” című képe ezüstérmét kapott), **Haller F. G.** (a kultuszminiszter díját nyerte el), **Hoszenk József** („Gigante” című képe a Dogepalota udvarán készült mesteri kép), **Kálmán Kata** („Szőlő csendélete” hamvas tónusával igen szép), **Kunszt János dr.** („Tanulmány”-a bronzérmét nyert), **Mikes Éva grófnő** („Narancs csendélete” kitűnő, bronzérmét nyert), **Osoha László** („Tanácskozás” című képe bronzérmét kapott), **Palovich Sári** („Verseny a felhővel” igen jó mozgás tanulmány), **Schrantz Elek** („Téli gyönyör”

című képe igen szép, hangulatos téli tájkép), **Serényi Árpád** („Jön a rozson át” című képe nagyon finom, napsütéses nyári felvétel), **Tabák Lajos** („Nehéz munka”), **Trusovszky Dezső**, végül **Wallacher László** és **Zajky Zoltán dr.** nevét soroljuk fel.

Ha még felemlítjük azt, hogy a kiállítás kitűnő megrendezésének nehéz munkájában Hollán Lajos, Ramhab Gyula, Vecsényi István, a zsűrizés ugyancsak fáradságos és hálátlan munkájában pedig Balog Rudolf, Ramhab Gyula, Vadas Ernő, Vecsényi István, Vidarény Iván vettek részt, úgy nagyjában elmondottunk mindent, ami a kiállításról felemlíthető.

A kiállítás november hó 9-ig van nyitva.

M.

Amatőr!

DOLGOZD KI A FELVÉTELEIDET ÖNMAGAD!

A fotografálásnál, — hidd el! — nemcsak maga a felvétel, vagy a már kész kép szemlélete az élvezet, — hanem, amíg a **semmi**-ből megalkotod a **valami**-t. Amikor látod, hogy a kép a kezed alatt a hívóban jön, alakul, fejlődik. Amikor az érzésed, akarated szerint kormányozod a hívó vegyi hatásának folyamatát. Ha kell, lassítod, mérsékeled a menetet és ha úgy találsz szükségesnek: erélyesebben serkented tevékenységre.

Igen! Ma nemcsak divatos, de sok esetben egyedül helyes a tank-hívás, amelynek folyamata, — természeténél fogva, — nem ellenőrizhető, mint a tál-hívás. De azért még ezt se bízd másra. Az egyéniségedet még ebbe is beleviheted.

Ha otthonodban nem tudsz magadnak sötétkamrát berendezni, — ma annyi amatőr-foto-egylet van, ahol minden amatőrmunkához megtalálod a kellőképp berendezett, felszerelt munkahelyiségeket. Klub-kollégaid szívesen támogatnak tanáccsal, ötletekkel, jóakarattal kritikával. Ismereteid, látóköröd, ízlésed, — észre sem veszed, hogy rövid idő alatt, mily óriási fejlődésen, tökéletesedésen megy majd át!

Attól tartasz talán, hogy ha önmagad dolgozol: ez sokba kerül? Ne feledd el: ha a felvételeidet más dolgozza ki, ez sem történik ingyen.

Nagy élvezettől fosztod meg magadat és életed fogytáig nem viszed többre, mint hogy laikus, knipszelő, kezdő maradsz. Holott rajtad áll, hogy alkoss, teremts, haladj. Hogy az átlagból kiemelkedjél...!

EGYESÜLETI HIREK

A Photo-Club hirei

A Photo-Club választmánya október hó 7-én tartotta meg rendes havi választmányi ülését. Az ülésen folyó ügyek kerültek tárgyalás alá.

Buzay Béla háznagy másirányú nagymérvű lekötöttségére hivatkozva a háznagyti tisztség alól való felmentését kérte. A választmány a háznagyti

tisztség ellátására, addig is, amíg ez irányban a közgyűlés a hatáskörébe tartozó választást megejtí, — helyettesként **Szalay Kálmánné** rendes tagot kérte föl.

A választmány hasonlóképpen felkérte **Habekoszt Jenő** rendes tagot, hogy Schermann József könyvtárost ebben a minőségében esetről-esetre helyettesítse.

A Photo-Club által rendezett ingyenes foto-tanfolyam **dr. báró Kaas Albert** rendes tagnak a fotografálás művészetéről tartott előadásával október hó 8-án megkezdődött. Az előadások hetenkint, csütörtökön este fél 7 órai kezdettel, a „Foto”-ban közölt program szerint folytatódnak.

A tanfolyam hallgatói, — mint örömmel megállapíthatjuk, — előadásról-előadásra szaporodnak.

Az előadások hallgatásába novemberből kezdve a székesfővárosi népművelési bizottság, továbbá a Magyar Turista Szövetség szintén bekapcsolódik.

KIÁLLÍTÁSOK

IV. Nemzetközi művészi fényképképző kiállítás, Budapesten,

a Vigadó termeiben. Rendezi a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége. Nyitva: november hó 9-ig, délután 3—6-ig. Vasárnap: délelőtt 9-től este 6-ig.

A Debreceni Fotoklub, Debrecen, Kígyó-utca 45. szám.

1936 december 16—20-ig a Déri-

múzeum kiállítási termében, **vándordíjas országos kiállítást** rendez, mely alkalommal dr. Vósóry Imre vándordíja harmadszor kerül kiírásra. A beküldhető képek száma: 6 darab. Csak olyan képek küldhetők be, melyek a debreceni országos kiállításon még nem szerepeltek. A képek díjazására arany-, ezüst- és bronzérmeket tűznek ki. Nevezési díj: 3 pengő. Jelentkezési ívek beszerezhetők: a „FOTO” kiadóhivatalában, Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 17. szám.

International Salon, Antwerpen:

1936 december 20-tól 1937 január 3-ig. Végső beküldési határidő: 1936 november 15.

The Fourth (Third International) Wilmington (U. S. A.) Salon of Photography:

Végső beküldési határidő: 1936 december 15. Beküldhető: 4 kép. Részvételi díj: 1 dollár. A kiállítás tartama: 1937 jan. 18—jan. 31.

Fox River Valley Photographic Exhibit sponsored by The Green Bay Camera Club and The Appleton Camera Club (U. S. A.):

Beküldési határidő: 1936 december 31. Részvételi díj: 50 cent. Beküldhető: 4 kép.

KÖNYV ÉS LAPSZEMLE

Alex. Keighley Fotoalbuma. Albumalakú kiadás, 24 pompás műmelléklettel, a szerző előszavával és sajátkezű aláírásával. (Kiadja: A „Galerie” Wien, VI. Linke Wienzeile 48.) A nagy angol művészt, Alex. Keighleyt nem kell a magyar amatőröknek bemutatnunk. Tudása, technikája, művészete oly magas fokon áll, hogy azt sem bírálni, sem méltatni már nem tudjuk. A szerző rövid előszavában a fényképezést két csoportba osztja: az ipari és a művészi fényképezésre. Ötvenhárom éve már, hogy először a fényképezőgéphez nyúlt oly célból, hogy segédeszközt nyerjen vázlatai megrajzolásához. Nemsokára azonban már a fényképezés művészi lehetőségével kezdett foglalkozni. A huszonnegy művészi kép mesteri reprodukciója a nagy Mester művészi tevékenysége egy-egy állomásának. Mondanivalóját Keighley így fejezi be: „Aki a művészi fotografáláshoz szegő-

dött, élete végéig foglalkozhat vele, mindig újabb és újabb régiókat talál, mert a művészi fotografálás kimeríthetetlen, akárcsak a természet szépsége.”

Photofreund-Jahrbuch 1937. Kiadja: Fr. Willy Frerk. A pompás könyv 96 műmellékletet és 1 autochrom (színes) mellékletet tartalmaz. Szövegi része a modern fotográfia szolgálatában áll. Írógárdája az amatőr-fotográfia kiválóságai, kik kötelességüké tették az amatőrtársadalmat érdeklő fontos problémák megoldását. Az érdeklődés homlokterében álló cikkek: Hogy állunk tulajdonképpen a kisképfotóval? Mi van a nagyképfotóval? A tónusszétválasztás kihasználhatósága. Miként válnak be a lógyrajzú előtétel és a polarizációs szűrők? A modern panchro-anyag a gyakorlatban. Finomszemcse nagyítás a nagyítólenyce alatt. A holnap gondolatai a fényképezőgép körül. Hol tartunk ma az amatőr-fotografiában? Laboratóriumi közlemények, megvilágítás, távmérő és egyéb mérőeszközök a gyakorlatban. — Mind olyan témák, melyeknek megoldására az amatőrök tömege türelmetlenül vár.

Deutscher Kamera-Almanach 1937. (Band 27.) Az álló és mozgófényképezés évkönyve, Karl Weiss kiadásában. Ha végigtekintünk a kiállításokon, a különböző pályázatokra beküldött képeken, úgy azt tapasztaljuk, hogy a fényképezésben művészi fejlődést alig vehetünk észre. Annál nagyobb érdeme a kiadónak, hogy ennek dacára is sikerült figyelemre méltó teljesítmények tömegét összegyűjteni. Az évkönyvben közölt minden egyes képből láthatjuk, hogy annak kiválasztása alapos megfontolás után történt. A számtalan reprodukció között találunk olyanokat, amelyek a régebbi felfogást képviselik, viszont találunk teljesen moderneket is. Minden felfogás, az amatőr-fotografálás minden terrénuma képviselve van, a tájkép, a portré, a zsáner, a riport stb. Amily sokoldalú az évkönyv illusztrált része, éppoly tartalmas a szöveg is, amely letárgyalja mindazokat a problémákat, melyek ebben az évben felszínre kerültek. Ilyen aktuális és minden amatőrt érdeklő cikkek: **Franz Fiedlertől: „A portréhoz alkalmas pillanat és a kisgép”, „Az Alpin fotografálás”, „A képszerű növényfotó”, „Madarak fényképezése”, „Szobafelvételek”.** Az érdeklődés előterében álló „Person-

eljárásról” két szerző is leadja tanulmányos tapasztalatait. Foglalkozik az évkönyv fototechnikai kérdésekkel, így a modern sötétkamra kérdésével, hasznos útbaigazításokat adva az amatőrnek a sötétkamrában való racionális munkáról. **„Szabálytalanságok az előhívás körül”** c. cikkben világosságot derít igen sok megmagyarázhatatlannak látszó hibára. Kiemelhetjük még a következő rövidebb cikkeket: **„Szemle a fényképpapírok felett”, „Modern hívási technika”** (különös tekintettel a pánanyagokra), **„Tapasztalatok a fotocellás megvilágításmérők körül”, „Stereofelvételek, sztereogép nélkül”** és végül egy igen érdekes cikk **„Az amatőr-mozi körül”.** Végül Európa állami amatőregyesületeinek névsorát adja, majd egy igen hasznos táblázatot a mai finomszemcse és kiegyenlítőhívók receptjeivel. Az évkönyv az idén különösen gazdagon sikerült úgy képanyagban, mint szövegben és így minden amatőrnek hasznos barátja és tanácsadója lehet.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Felhívjuk pályázóink figyelmét arra, hogy pályázataikhoz az 1. és 2. számú szelvényeket feltétlenül csatolják. Azokat, kik képeiket már beküldötték, felkérjük, hogy a 2. számú szelvényt pótlólag szintén küldjék be; ezen a szelvényen csupán az első szelvényen szereplő jelige legyen feltüntetve.

H. L., Újfalu. Az októberi szám, mely az 1. sz. szelvényt magában foglalta, teljesen kifogyott. Helyette a kiadóhivatal pótszelvényeket bocsátott forgalomba 50 filléres árban; a pótszelvények a fotokereskedésekben, vagy a Foto kiadóhivatalában szerezhetők be 50 fillér beküldése ellenében. A pótszelvény beérkezése után a kiadóhivatal a „Foto” decemberi számát mindenkinek díjtalanul megküldi.

N. K., Cegléd. Panaszolja, hogy a „Foto” Cegléden nem kapható. Ennek nem mi vagyunk az okai. Tessék kereskedőjüktől követelni s ha még ez sem használ — úgy tessék előfizetni.

V. O., Miskolc. A „Foto” tavasszal megismétli pályázatküldését. Az időpontot természetesen még magunk

sem tudjuk, azonban annyi bizonyos, hogy tavaszi pályázatunk más témakört fog adni, azért helyes, ha már most gondol erre fotografálás közben.

Obsitos, H. A., Battonya, H. Elemér, Dunaharaszti címre levélben válaszoltunk.

FOTOIPAR KÖRÉBŐL

A PILOT 6. A drezdai Camera Werkstätte új tükörreflexgépe, amely ép úgy, mint a többi KW-gyártmány, különleges készítmény, szerkezetileg a világon egyedülálló. A Pilot 6, 12 darab 6×6-os felvételre alkalmas 6×9-es normál-filmén. A gyár a hangsúlyt az elképzelhető leggyorsabb kezelésre és a feltétlen szilárdságra helyezte. A Kamara teste könnyű fémből való öntvény, mely a gép szilárdságát biztosítja.

A gép redőnyzára az ezüsttükörrel — amely a képet a homályos üvegre vetíti — kapcsolva van; a megvilágítás pillanatában a tükör felugrik, a zár működésbe jön; mindez oly közvetlen gyorsasággal történik, hogy a beállítás és az exponálás pillanatában folytonossági hiány szinte nem érezhető. A zár idő, félidő, $\frac{1}{25}$, $\frac{1}{50}$, $\frac{1}{100}$ mp. gyorsaságra állítható be és tökéletesen rázásmentesen működik. Az élesre állítás a homályos üvegen történik. A magas fényakna védi a homályos üveget a felső világítás ellen, azonkívül még beállító nagytávval is el van látva. Az objektív nyílások felülről olvashatók le. Dacára a gép számtalan előnyének, a gép ára igen alacsony. 6.3 fényerejű optikával 60.— pengő, 4.5 fényerejű optikával 90.— pengő.

O. Perutz müncheni gyár új színes kino-filmet hozott forgalomba, mely az eddigi hasonló kísérletektől lényegében különbözik. Az eddigi gyártási eljárásoktól eltérően — melyek a színek végtelen apró szemcséit keverték az érzékeny réteg anyagába — végtelen lencserendszert, ú. n. lencseszűrőt alkalmaz. A film előhívás és fordítás után, átnézetben egyszerű pozitívet mutat színek nélkül. A vetítésnél azonban, amikor a fényforrás sugarai ugyanazonúton, a filmen és a filmbe levő végtelen apró szűrő lencserendszeren áthatolva a vetítvásznon megjelennek, már a tökéletes színekben pompázó képhatást kelti. A Perutz-féle színes kino-film a

Perutz-Mitteilungen következő havi száma foglalkozik részletesen.

Dr. C. Schleussner A.-G. Frankfurt a/M. gyár újdonságai az Olympan-leméz és -film. Rectepanchromatikus szenzibilizációja tökéletes, az emberi szem színérzékelésének megfelelő a helyes tónusok visszaadásában, még szűrő használata nélkül is. Anyaga oly finom, hogy gyakorlatilag szemcsementesnek tekinthető. Teljesen fényudvarmentes, a legszélsőségebb fényellentétek áthidalására képes. Megvilágítási szélső határai szinte korlátlanok, úgy hogy túlexpozíciótól tartani nem kell. Általános érzékenysége 17/20 Din, az Olympan „Ultra”-é 20/10 Din. Kétfilmes gépek részére (Contax-Leica stb.) 24×36 mm méretben készül.

A. Mimoso A.-G. új brómezüst papírja a luxobróm, magas érzékenységgű brómpapír, kiváló plasztikával, utólérhetetlen brillanciával és kiváló finom felülettel. Négy fokozatban kapható: lágy normál, kemény és különlegesen kemény. Felületben: fehér-fényes, fehér-royal, chamois-royal, elefántcsont-freskó — mélymatt, szemcsés. Új kiváló felülettel készül a Carbon-Braun gázfénypapír: freskó-elefántcsont fehér, mélymatt, szemcsés felülettel.

A Bergmann & Co., Wernigerode (Harz) gyár filmjei 26° Scheiner érzékenységgel, többrétegű öntéssel, magas színérzékenységgel kerültek a piacra. Panchromatikus filmjei „Becopan” név alatt — fotopanchromatikus anyag — minden méretben kaphatók. Jellemző tulajdonságuk általában: a tisztaság és az átlagon felüli tág megvilágítási lehetőség, valamint

finom szemcsézet. A Bergmann-féle tárca-filmek 5—10 m vagy több méter hosszban is kaphatók. Lemezek és papírok kikísérletezés alatt.

Leonard Misonne szabadalmazott lágyrajzú előtétje a „Flou-Net” úgy a felvételnél, mint a nagyításnál alkalmazható. Nemcsak pótolja, de felülmúlja a legjobb lágyrajzú lencsét is. További előnye, hogy a lágyítás mérve tetszés szerint szabályozható.

Címváltozás. Singer Sándor foto-és rádiócikkek gyári raktára Budapest, IV. Irányi-utca 21—23. szám alá költözött, hol kizárólag nagyban eladással foglalkozik. Új telefonszáma: 18-54-18.

A Leonar-papírok fokozatai új, praktikus jelzéssel vannak jellemezve: 55° fokozat igen kemény negatívok részére, 60° fokozat kemény negatívok részére, 65° fokozat erőteljes negatívok részére, 70 fokozat átlagos fedettségű negatívok részére, 75 fokozat gyenge fedettségű negatívok részére. A papírfajok közül a **Leigrano** (fenti fokozatokban) különleges nagyítópapír kis negatívok részére (Leica, Contax stb.) fehér-fényes, chamois-fényes, félfényes, velvet, elefántcsont és pergament felületben kapható.

A Grandamo univerzális nagyítópapír, fehér-fényes, félfényes, félfényes matt, selyem, chamois matt, fényes, félfényes royal, elefántcsont-royal, sedal, pergament felületekben kapható.

Főszerkesztő: **KÓSA JÓZSEF**

Felelős szerk.: **WANAUS JÓZSEF**

Felelős kiadó: **HABEKOST JENŐ**

Ifj. Kellner Ernő Budapest, V, Csáky-u. 10.

A „FOTO”

fényképpályázat 2. sz. szelvénye.

Jelige: _____

MEGHOSSZABBÍTVÁ NOVEMBER 25-IG!

A „FOTO” PÁLYÁZATA

A „FOTO” pályázatot hirdet, amelyen részt vehet minden magyar foto-amatőr.

A pályázat 2 csoportból áll.

Az első csoport tulajdonképpen tehetségkutatás és ezért azoknak az amatőröknek szól, akik a képeikkel még nem pályáztak, illetőleg azokkal pályadíjat nem nyertek. Ennélfogva pályázhatnak az egészen kezdő amatőrök is.

A második csoportban már csak a haladó és a beérkezett amatőrök vehetnek részt.

A témakört, amelyben a pályamunkák mozogjanak, a „FOTO” egyik csoportban sem kívánja megszabni. Sőt korlátozni sem. Annak megválasztása teljesen a pályázótól függ. Hasonlóképpen szabadon választhat a pályázó bármely kidolgozási módot, kopirozási eljárást, papírost stb.

Kikötésként szerepel mindössze, hogy:

1. a kép 9×12 cm-nél kisebb és 13×18 cm-nél nagyobb nem lehet és
2. a beküldött képek ne legyenek kartonra vagy másként montirozva.

A zsűri által díjazásra érdemeseknek talált pályázati képek kiállításon lesznek megismerhetők. Mindkét csoportban 50—50 díj kerül kiosztás alá.

I. CSOPORT:

4 bronzszobor,
10 ezüstplakett,
20 bronzplakett,
4 24×30 fotoalbum,
2 modern fotoképkéret,
10 márkás fotoanyagok.

II. CSOPORT:

6 bronzszobor,
10 ezüstplakett,
20 bronzplakett,
4 24×30 fotoalbum,
2 modern fotoképkéret,
8 értékes fotoanyag.

A „FOTO” jelen és következő 11-ik számában szelvény található, amelyeket, aki pályázni óhajt, vágjon le és pályázati képeihez mellékelve a „FOTO” szerkesztőségébe küldjön be. A szelvények nélkül beküldött képeket, a pályázat szempontjából nem vehetjük tekintetbe.

A pályázók a pályázat csoportjára több képet is küldhetnek be. A képekhez lezárt jeligés borítékot kell csatolni, — a borítékon feltüntetve egyúttal, hogy a kép az I. vagy a II. pályázati csoportra szól-e. A pályázati kép hátlapjára fel kell írni a kép címét és a jeligét.

A „FOTO” fenntartja magának a jogot, hogy a díjnyertes képeket közölje.

A pályázati képek beküldési határideje: **1936. évi november hó 25-e.**
A zsűri döntése és a kiállítás megnyitása: **1936. évi december hó 13-a.**
A kiállítás berekesztése és a díjak kiosztása: **1936. évi december hó 20-a.**

A kiállítás bezárásán jelen nem lévő díjazottak részére a díjat a „FOTO” postán, vagy Budapesten küldönc útján juttatja el.

Elkésve beküldött pályázati képek csak a „FOTO” legközelebbi, — előreláthatólag 1937 tavaszi — pályázatán kerülhetnek majd elbírálás alá.

A „FOTO” szerkesztősége
IV., Ferenc József rakpart 17.

MOST JELENT MEG

ALEX. KEIGHLEY FOTOALBUMA

30 × 32 cm. NAGYSÁGBAN
24 POMPÁS MŰMELLÉKLETTEL
A SZERZŐ AUTOGRAMMJÁVAL

ÁRA 16.50 P

KIADJA: A "GALERIE" WIEN, VI. LINKE WIENZEILE 48

100%-OS EREDMÉNY

COLOR

PHOTO

WESTENDOP & WEHNER A.G. KÖLN
COLOR
FILMEN
LEMEZEN

Már megjelent

Foto

ÉVKÖNYVUJDONSÁGOK!

Photofreund Jahrbuch 1937.

Deutscher Kamera Almanach 1937.

Das Foto-Jahr 1937.

Beszerezhetők:

HASENFELD OSZKÁR

fotoszakkönyv kereskedésében

Budapest, VII., Erzsébet-körút 14. fsz. 1.

Telefon: 1-367-20.

**SZENES
MÁRTON**

fotokereskedő

Főüzlet: **IV, Károly-körút 16**
Telefon: 1-891-66

Fióküzletek: **VI, Teréz-körút 41**
Telefon: 1-124-71

Most nyílt meg: **VI, Teréz-körút 1/c**
Telefon: 1-259-66

Ujpest, Árpád-út 62
Telefon: 2-957-49

A „FOTO“ októberi száma teljesen kifogyott.

Pályázati szelvények külön is kaphatók a fotoszaküzletekben és a kiadóhivatalban, 50 fillérért.

A szelvény ellenében a pályázók a „FOTO“ decemberi számát DIJTALANUL kapják.

a Kiadóhivatal.

DIJMENTES AMATŐR-FOTO TANFOLYAM

a PHOTO-CLUB (IV., Ferencz József-rakpart 17. Telefon: 1—825—88)

1936—37. évi díjmentes amatőr foto-tanfolyama:

Művészeti vezető: KÓSA JÓZSEF

Műszaki vezető: HABEKOSZT JENŐ

I. RÉSZ

6	Nov. 12, csütörtök	Negatív anyagok megvilágítása. (Expozíció.) (Vetítéssel.)	Habekoszt Jenő
7	Nov. 19, csütörtök	Másolás. (A hallgatókat magukkal hozott negatívjaikról megtanítjuk másolni.)	Városy Gyula
8	Nov. 26, csütörtök	Nagyítás. (Rövid elméleti előadás után a hallgatók megtanulják a nagyítás gyakorlati részét.)	Kósa József
9	Dec. 3, csütörtök	Person-eljárás. (Gyakorlati bemutatással.)	dr. Wohl György
10	Dec. 17, csütörtök	Positiv retus, fényesítés, kasírozás. (Gyakorlati bemutatással.)	Buzay Béla

Az előadások kezdete pontosan 18 óra 30 perc.

Netán szükségessé váló sorrendi vagy egyéb változásokat a „FOTO“-ban fogunk közzétenni.

A tanfolyam II. részének sorrendje a „FOTO“ decemberi számában!

Az Elnökség.